

2020/2613(RSP)

9.6.2020

NÁVRH UZNESENIA

predložený na základe otázok na ústne zodpovedanie B9-0000/2020 a B9-0000/2020

v súlade s článkom 136 ods. 5 rokovacieho poriadku

o vykonávaní právnych predpisov EÚ o vode
(2020/2613(RSP))

**Christophe Hansen, Sara Cerdas, Nicolae Ștefănuță, Marco Dreosto,
Martin Häusling, Joanna Kopcińska, Malin Björk, Eleonora Evi**
v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín

Uznesenie Európskeho parlamentu o vykonávaní právnych predpisov EÚ o vode (2020/2613(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (rámcová smernica o vode)¹,
 - so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2006/118/ES o ochrane podzemných vôd pred znečistením a zhoršením kvality (smernica o podzemných vodách)²,
 - so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/105/ES o environmentálnych normách kvality v oblasti vodnej politiky, o zmene a doplnení a následnom zrušení smerníc Rady 82/176/EHS, 83/513/EHS, 84/156/EHS, 84/491/EHS a 86/280/EHS a o zmene a doplnení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES (smernica o environmentálnych normách kvality)³,
 - so zreteľom na smernicu 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík (smernica o povodniach)⁴,
 - so zreteľom na smernicu Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd (smernica o čistení komunálnych odpadových vôd)⁵,
 - so zreteľom na kontrolu vhodnosti rámcovej smernice o vode a smernice o povodniach⁶,
 - so zreteľom na hodnotenie smernice o čistení komunálnych odpadových vôd⁷,
 - so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody⁸,
- so zreteľom na návrh Komisie na smernicu Európskeho parlamentu a Rady o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (prepracované znenie)⁹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 28. novembra 2019 o núdzovom stave v oblasti klímy a životného prostredia¹⁰,

¹ Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1 – 73.

² Ú. v. EÚ L 372, 27.12.2006, s. 19 – 31.

³ Ú. v. ES 348, 24.12.2008, s. 84 – 97.

⁴ Ú. v. ES 288, 6.11.2007, s. 27 – 34.

⁵ Ú. v. ES L 135, 30.5.1991, s. 40 – 52.

⁶ SWD(2019)439 a zhrnutie v SWD(2019)440.

⁷ SWD(2019)700 a zhrnutie v SWD(2019)701.

⁸ V súčasnosti predložené na prijatie v pléne.

⁹ COM(2018) 753 final, 1.2.2018.

¹⁰ 2019/2930(RSP).

- so zreteľom na správu Európskej environmentálnej agentúry s názvom Životné prostredie Európy – stav a perspektíva 2020: znalosti potrebné na prechod na udržateľnú Európu¹¹,
- so zreteľom na oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o európskej zelenej dohode¹²,
- so zreteľom na stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030¹³,
- so zreteľom na stratégiu z farmy na stôl¹⁴,
- so zreteľom na 7. environmentálny akčný program¹⁵,
- so zreteľom na oznámenie Komisie o investičnom pláne pre udržateľnú Európu¹⁶,
- so zreteľom na oznámenie o akčnom pláne EÚ pre obehové hospodárstvo – za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu z 11. marca 2020¹⁷,
- so zreteľom na oznámenie s názvom Správny čas pre Európu: náprava škôd a príprava budúcnosti pre ďalšie generácie¹⁸,
- so zreteľom na oznámenie s názvom Strategický prístup Európskej únie k liekom v životnom prostredí z 11. marca 2019¹⁹,
- so zreteľom na spoločnú štúdiu Európskej komisie a OECD o financovaní dodávok vody, hygieny a ochrane pred povodňami – výzvy v členských štátoch EÚ a politické možnosti z mája 2020²⁰,
- so zreteľom na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja a najmä na cieľ udržateľného rozvoja č. 6, ktorý sa týka čistej vody a hygieny²¹,
- so zreteľom na správu globálneho hodnotenia IPBES o biodiverzite a ekosystémových

¹¹ Dostupné na adrese: <https://www.eea.europa.eu/publications/soer-2020>

¹² COM(2019) 640.

¹³ COM(2020) 380.

¹⁴ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu, COM(2020) 381 final, 20.05.2020.

¹⁵ Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1386/2013/EÚ z 20. novembra 2013 o všeobecnom environmentálnom akčnom programe Únie do roku 2020 „Dobry život v rámci možností našej planéty“, Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 171 – 200.

¹⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov s názvom Investičný plán pre udržateľnú Európu – investičný plán európskej zelenej dohody, COM/2020/21 final, 14.1.2020.

¹⁷ COM(2020) 98.

¹⁸ COM(2020) 456.

¹⁹ COM(2019) 128.

²⁰ Dostupné na adrese: <http://www.oecd.org/environment/financing-water-supply-sanitation-and-flood-protection-6893cdac-en.htm>

²¹ Uvedené v rezolúcii č. 70/1 prijatej valným zhromaždením OSN 25. septembra 2015 s názvom Transformujeme náš svet: program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030.

službách z mája 2019²²,

- so zreteľom na európsku iniciatívu občanov s názvom Právo na vodu („Right2Water“) ²³,
 - so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z [1. júla 2020] o kontrole vhodnosti rámcovej smernice o vode, smernice o podzemných vodách, smernice o environmentálnych normách kvality a smernice o povodniach²⁴,
 - so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 12. decembra 2018 s názvom Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o minimálnych požiadavkách na opätovné využívanie vody (priebežný program)²⁵,
 - so zreteľom na článok 136 ods. 5 a článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na svoje otázky na ústne zodpovedanie pre Radu a Komisiu týkajúce sa vykonávania príslušných právnych predpisov EÚ v oblasti vody²⁶,
 - so zreteľom na návrh uznesenia Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,
- A. keďže voda je nescudziteľný verejný statok nevyhnutný pre život a vodné hospodárstvo zohráva zásadnú úlohu pri zachovávaní ekosystémových služieb EÚ, ako aj pri využívaní zdrojov a hospodárskej výrobe; keďže Európa musí nájsť účinné riešenia súčasných problémov v oblasti vody a efektívne hospodáriť s existujúcimi vodnými zdrojmi, pretože majú priamy vplyv na ľudské zdravie, výrobu energie, poľnohospodárstvo a potravinovú bezpečnosť;
- B. keďže rámcová smernica o vode stanovila rámec na ochranu 110 000 útvarov povrchových vôd v EÚ s cieľom dosiahnuť do roku 2015 dobrý ekologický a chemický stav; keďže kontrola vhodnosti odhalila závažné nedostatky vo vykonávaní právnych predpisov EÚ o vode, ktorých ciele sa do roku 2027 pravdepodobne nepodarí dosiahnuť;
- C. keďže dobrý chemický stav sa dosiahol len v 38 % povrchových vôd a len 40 % povrchových vôd má dobrý ekologický stav alebo potenciál;
- D. keďže účinnosť rámcovej smernice o vode závisí od jej vykonávania členskými štátmi;
- E. keďže odber vody vytvára veľký tlak na vody EÚ; keďže približne štvrtina vody odklonenej z prírodného prostredia v EÚ sa využíva na poľnohospodárske účely; keďže sa dosiahla dohoda o novom nariadení o opätovnom využívaní vody, čo uľahčí využívanie upravenej komunálnej odpadovej vody na poľnohospodárske zavlažovanie;
- F. keďže hlavným zdrojom znečistenia vody v EÚ je vypúšťanie neupravených alebo

²² Celosvetová hodnotiacia správa o biodiverzite a ekosystémových službách, ktorú vypracovala Medzivládna vedecko-politická platforma pre biodiverzitu a ekosystémové služby (IPBES), dostupná na adrese: <https://ipbes.net/global-assessment>.

²³ www.right2water.eu

²⁴ <https://cor.europa.eu/sk/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-541-2020>

²⁵ Ú. v. EÚ C 110, 22.3.2019, s. 94 – 98.

²⁶ O [000XXX/YYYY] a O [000XXX/YYYY]

nedostatočne upravených komunálnych a/alebo priemyselných odpadových vôd; keďže hlavným difúznym zdrojom znečistenia vody je poľnohospodárstvo, ktoré do prostredia vypúšťa živiny, pesticídy a iné znečisťujúce látky;

- G. keďže je mimoriadne dôležité riešiť problém chemického znečistenia povrchových a podzemných vôd podľa možnosti pri zdroji, pretože ide o nákladovo najefektívnejšie opatrenie;
 - H. keďže pri kontrole vhodnosti sa zistilo, že rámcová smernica o vode je „dostatočne normatívna, pokiaľ ide o problematiku, ktorá sa má riešiť, a tiež dostatočne flexibilná na to, aby sa jej vykonávanie posilnilo v závislosti od nových výziev, ktoré nie sú v smernici uvedené, ako sú zmena klímy, nedostatok vody a nové znečisťujúce látky“;
 - I. keďže biodiverzita sladkých vôd v Európe je ohrozená; keďže zdravé a odolné sladkovodné ekosystémy dokážu lepšie zmiernovať účinky zmeny klímy a prispôsobiť sa im;
 - J. keďže tretina európskych krajín trpí nedostatkom vody, t. j. má ročne na osobu menej ako 5 000 m³ vody;²⁷
 - K. keďže voda je základný prvok potravinového cyklu; keďže dobrá kvalita podzemných a povrchových vôd je potrebná na dosiahnutie spravodlivého, zdravého a ekologického potravinového systému, ako sa uvádza v stratégii z farmy na stôl;
 - L. keďže v súčasnosti je v Európe viac ako 21 000 vodných elektrární; keďže nebolo prijaté žiadne komplexné opatrenie na úrovni EÚ na odstránenie priehrad;
 - M. keďže smernica o čistení komunálnych odpadových vôd bola účinná pri znižovaní znečistenia vodných útvarov znížením záťaže biochemickej spotreby kyslíka, dusíka a fosforu v upravenej odpadovej vode v celej EÚ;
1. víta úspech rámcovej smernice o vode, pokiaľ ide o vytvorenie primeraného rámca riadenia pre integrované vodné hospodárstvo a spomalenie zhoršovania kvality vody;
 2. víta posúdenie Komisie, že rámcová smernica o vode plní svoj účel, ale jej vykonávanie je potrebné zlepšiť a urýchliť;
 3. vyjadruje poľutovanie nad tým, že ciele rámcovej smernice o vode stále nie sú dosiahnuté najmä kvôli nedostatočnému financovaniu, osobitne v dôsledku pomalého vykonávania, nedostatočného presadzovania a širokého uplatňovania výnimiek zo smernice, že začlenenie environmentálnych cieľov do odvetvových politík je nedostatočné a že polovica vodných útvarov EÚ stále nie je v dobrom stave;
 4. poznamenáva, že zmena klímy môže mať významný negatívny vplyv na zdroje sladkej vody, pričom suchá vedú k vysychaniu tokov riek a k vyšším koncentráciám znečisťujúcich látok, ako aj k intenzívnym dažďom spôsobujúcim zvýšenie mestských a poľnohospodárskych odtokov; zdôrazňuje, že zvyšovanie teploty vedie k zvýšenému

²⁷ <https://www.eea.europa.eu/publications/92-9167-025-1/page003.html>

nedostatku vody, čo má vplyv na viaceré hospodárske odvetvia; zdôrazňuje, že v nadchádzajúcej stratégii EÚ na prispôsobenie sa zmene klímy treba náležite zohľadniť odolnosť vodných ekosystémov, záplavy a nedostatok vody;

5. poznamenáva, že existuje priestor na zlepšenie v oblasti chemických látok; vyzýva Komisiu, aby aktualizovala príslušné látky obsiahnuté v prílohách k rámcovej smernici o vode; odporúča vypracovanie nových usmernení týkajúcich sa zdokonalených metód monitorovania chemických zmesí;
6. poznamenáva, že zásada „one-out-all-out“ (jeden von, všetci von) by mala zostať nedotknutá, ale v oznámení o pokroku dosiahnutom v súvislosti s jednotlivými parametrami predstavuje problém; požaduje zavedenie dodatočnej metodiky podávania správ (napríklad vzdialenosť od cieľa); zdôrazňuje význam transparentnosti a poskytovania komplexných informácií verejnosti o kvalite vody v EÚ;
7. vyjadruje poľutovanie nad uplatňovaním výnimiek v prípade viac ako polovice európskych vodných útvarov bez dostatočného odôvodnenia; požaduje aktualizáciu usmerňovacích dokumentov na uplatňovanie výnimiek s cieľom obmedziť tento postup;
8. vyjadruje poľutovanie nad tým, že zásada úhrady nákladov, ktorá predpokladá, že všetci užívatelia vody sa budú na úhrade nákladov účinne a primerane finančne podieľať, je v niekoľkých členských štátoch stále nízka; vyzýva členské štáty, aby zvážili a zaviedli primerané politiky stanovovania cien vody a aby plne uplatňovali zásadu úhrady nákladov v súlade s rámcovou smernicou o vode; zdôrazňuje však, že všetci občania by mali mať cenovo dostupný prístup k vode;
9. zdôrazňuje, že je dôležité ďalej riešiť eutrofizáciu sladkých, ako aj slaných vôd spôsobenú dusíkom a fosforom z odpadových vôd a ďalších zdrojov vrátane poľnohospodárstva;
10. poznamenáva, že vodné elektrárne poskytujú najväčší podiel energie z obnoviteľných zdrojov v EÚ, poukazuje však na to, že výstavba priehrad môže negatívne ovplyvniť biotopy a že rámcová smernica o vode stanovuje prísne kritériá na ochranu hydromorfologických podmienok; požaduje prísne posúdenie vplyvu súvisiacich zmien na kvalitu vody a na ekosystémy;
11. poznamenáva, že prechod od cestnej nákladnej dopravy na vnútrozemskú vodnú dopravu by mal ísť ruka v ruke s podporou udržateľných alternatívnych palív a technológií pre vnútrozemskú plavbu s cieľom znížiť emisie skleníkových plynov a zabrániť zhoršovaniu kvality vodných útvarov;
12. víta skutočnosť, že smernica o čistení komunálnych odpadových vôd priniesla zníženie zaťaženia, čím prispela k zlepšeniu kvality vody, vyjadruje však poľutovanie nad tým, že v hodnotení smernice o čistení komunálnych odpadových vôd sa neanalyzuje účinnosť, pokiaľ ide o vypúšťanie priemyselných odpadových vôd do zberných systémov a čističiek komunálnych odpadových vôd;
13. poznamenáva, že smernica o čistení komunálnych odpadových vôd dostatočne nezohľadňuje problémy týkajúce sa nadmerných prietokov dažďovej vody a mestských odtokov, jednotlivých systémov a malých aglomerácií;

14. vyzýva členské štáty, aby čo najskôr a v každom prípade najneskôr do roku 2027 dosiahli plný súlad s rámcovou smernicou o vode;
15. vyzýva Komisiu, aby podporovala členské štáty pri vykonávaní smerníc o vode prostredníctvom technickej pomoci a primeranej odbornej prípravy, ako aj výmenou osvedčených postupov a odborných znalostí;
16. vyzýva Komisiu, aby čo najskôr, najneskôr však do roku 2027, prijala prísne a urýchlené opatrenia na sledovanie porušení členských štátov s cieľom zabezpečiť úplný súlad všetkých členských štátov s rámcovou smernicou o vode; naliehavo vyzýva Komisiu, aby konala v otvorených prípadoch systémového porušovania právnych predpisov o vode;
17. zdôrazňuje potrebu zosúladenia spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) s rámcovou smernicou o vode, pokiaľ ide o potrebu prísnejších opatrení na ochranu vody v poľnohospodárstve; víta začlenenie lepšieho hospodárenia so živinami ako jedného z cieľov nových strategických plánov SPP a stratégie v oblasti biodiverzity;
18. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zefektívnila a zlepšila systémy monitorovania kvality vody, okrem iného zberom údajov o rezíduách a metabolitoch pesticídov vo vodných útvaroch v Európe;
19. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vypracovali stratégie pre zvládanie sucha v rámci plánov manažmentu povodia a plánov manažmentu povodňového rizika;
20. navrhuje, aby sa riešili suchá prostredníctvom projektov na opätovné využitie bývalých kameňolomov ich premenou na nádrže určené na zachytávanie dažďovej vody a záplavových vln; podporuje výskum a investície v tomto smere;
21. vyzýva členské štáty, aby stanovili a zabezpečili potrebné finančné prostriedky a zintenzívnili úsilie o udržanie a opätovné investovanie do existujúcich infraštruktúr, ktoré nevyvolávajú obavy súvisiace so životným prostredím alebo verejným zdravím; zdôrazňuje, že je potrebné poskytovať finančnú podporu pre inovatívne metódy a riešenia blízke prírode;
22. podporuje lepšie začlenenie smernice o manažmente povodňových rizík do politik zameraných na uprednostňovanie riešení blízkyh prírode a náležitú úpravu zdrojov financovania;
23. vyzýva na zintenzívnenie opatrení na úrovni Únie a členských štátov s cieľom riešiť nové znečisťujúce látky, ako sú mikroplasty a liečivá;
24. vyzýva na zlepšenie verejných konzultácií, informovanosti verejnosti a vzdelávania a na podporu medzisektorového dialógu;
25. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.